

SMO PRIPRAVJENI NA VOLITVE?

BLAŽ LESNIK

V petek, 4. novembra se je začela volilna kampanja, v kateri nas kandidati s svojimi strankami, zdaj uradno, nagovarjajo s spremembami. Posebej glasni so t. i. novi obrazi novoustanovljenih list oziroma zdaj že strank. Starih vzorcev smo siti, stare rešitve so slabe in neučinkovite - pripeljale so nas na sam rob preživetja.

Vsak dan se država zadolži za ogromne vsote, številka brezposelnih je tik pod 111 tisoč, podjetja pa gredo v stečaj ali prisilne poravnave po tekočem traku. Nujne so torej spremembe in prinesli nam jih bodo novi ljudje, saj tisti, ki so vodili politiko zadnjih dvajset let, tega niso sposobni. V položaju, kjer se je znašla naša država, je perspektiva spremembe edina, ki obljublja rešitev. Zato je potrebno postaviti nanjo vse.

Volivci smo iracionalna bitja. Se ne strinjate? Pa pogledimo. Kdo se pri izbiri kandidatov odloča na podlagi lastnega tehtnega premisleka? Kdo izbere stranko po pregledu vrednot, ki jih zastopajo in uresničujejo politični veljaki in kdo se odloča na podlagi strankarskih programov, potem ko jih preuči in v njih najde tisto, kar ga nagovarja in kar podpira tudi sam? Zdi se mi, da jih ni prav veliko. Večina je bolj podobna potrošniku v supermarketu, kjer se police šibijo pod bleščečimi izdelki v novih embalažah. Tako kot se bodo v prihodnjih dneh bleščali obrazi iz »jumbo« plakatov, tv ekranov in nam od vsepovsod sporočali »izberi mene, jaz sem najboljši!«. Ponudbe je tokrat res za ogromen supermarket. Še bolj odločilen jeziček na tehtnici kot ponavadi pa bo letos končni medijski šov, kjer bodo šteli izgled, spretnosti v komuniciranju, izmikanje neprijetnim vprašanjem, nasmihanje. Tisto pač, kar bo po presoji kandidatov in njihovih svetovalcev bolj všečno ljudstvu. Žal so v to potrošniško igro prisiljene tudi stranke in kandidati, ki stavijo na kaj več kot na 12 lepo zvenceh stavkov v programu in širok nasmeh. Odloča pač večina, ki se zelo očitno zanaša le na svoje občutke, predstavo, ki jo zgradi na podlagi medijske izpostavljenosti in lastnih čustev. Emocionalno polje pa je kaj hitro plen manipulacije.

A iracionalno se obnašajo tudi tisti (predvsem to velja spet za nove - stare obraze), ki so se odločili stopiti v volilno tekmo. Kdo pa bi sicer s tako gorečo željo po zmagi na volitvah drvel naproti nečemu tako napornemu in zahtevnemu, kot je vodenje države v krizi. Slovenija ni v zavirljivem položaju in kdorkoli bo 4. decembra dobil mandat, se bo moral spoprijeti z zelo neprijetnimi odločitvami, reformami, ki bodo izzvale ogorčenje, jezo in nasprotovanja. Prevzeti krmilo zelo poškodovane ladje v neurju je izjemno nevarno in odgovorno početje. In hkrati, ker gre za prostovoljno odločitev, iracionalno. Človek je že od pradavine programiran na bežanje pred nevarnostmi. Tistemu, ki ni uspelo, ni preživel. Kandidati so seveda prepričani, da bo njim in njihovi ekipi uspelo, poleg tega pa je oblast še vedno slast, ki je tako močna, da je še tako velike nevarnosti ne preženejo.

Kakorkoli že - demokracija danes velja za najboljšo obliko družbene ureditve in hvala Bogu zanjo, saj resnici na ljubo in vsem iracionalnostim navkljub omogoča tudi drugačno držo. Predpostavlja pametne in preudarne volivce in na drugi strani politike, ki so pripravljene delati za skupno dobro in pri tem ne misliti na ozke interese lastne stranke.

Prvi korak do teh lepo zvenceh besed pa so spremembe. Te ne bodo prišle skozi famozne obljube novih, a že znanih, igralcev, prave spremembe se lahko zgodijo le, če se spremenimo sami. Kako (in če sploh) smo na to pripravljene, pa je že drugo vprašanje. Čisto droben primer izpred nekaj dni: poziv k spremembi naših navad ob prižiganju sveč (ki ga je podprla tudi škofovska konferenca), je naletel na precej negativen odziv. Ne, ne pustimo se spreminjati kar tako, pa čeprav smo Slovenci rekorderji pri prižiganju sveč in nas tu trgovci spretno speljejo na limanice. Hkrati pa se še hudujemo nad ekoteristi...

Nova priložnost je bila nekaj dni kasneje, ko je godoval sv. Martin. Dan, na katerega se evropske države na raznolik način spominjajo svetnika, ki je dal svoj plašč beraču, da bi ta lahko skrnil svojo revščino, je pri nas praznik vina in trgovcev. Prav, a če že prisegamo na ljudske običaje, naj ne gredo z nami za volan. 20. novembra (tretjo nedeljo v novembru) bo dan spomina na žrtve prometnih nesreč.

In tako naprej vse do 4. decembra, ko naj zmagata preudarnost in premišljenost pred zunanjim bliščem in močjo.

(Po radiu Ognjišče)

Kar preveč (21) strank

Do polnoči pretekle srede 9. novembra, ko se je iztekel rok za vlaganje kandidatur za predčasne državnozborske volitve, je kandidatne liste vložilo 21 strank. 16 jih je liste vložilo v vseh osmih volilnih enotah. Skupno se bo za poslanska mesta potegovalo 1376 kandidat in kandidatov, so sporočili iz Državne volilne komisije in opozorili, da podatki še niso dokončni.

S svojimi kandidati bodo v vseh osmih volilnih enotah nastopile vse sedanje parlamentarne stranke (SD, SDS, SLS, LDS, DeSUS, Zares in SNS) ter zunajparlamentarne Demokratična stranka dela, Nova Slovenija, Stranka enakih možnosti, SMS - Zeleni in Zeleni Slovenije. Prav tako bodo v vseh volilnih okrajih nastopile novoustanovljene stranke Pozitivna Slovenija (Jankovič), Lista Virant ter Stranka za trajnostni razvoj Slovenije in Gibanje za Slovenijo.

Stranka Stara pravda je liste vložila v vseh volilnih enotah razen v volilni enoti Ljubljana - Center, Stranka slovenskega naroda pa v vseh razen v volilnih enotah Ljubljana - Center in Novo mesto.

Naprej Slovenija in Stranka Humana Slovenija bosta nastopili v treh volilnih enotah, prva v obih volilnih enotah s sedežema v Ljubljani ter volilni enoti

Maribor, druga v volilnih enotah s sedeži v Postojni, Celju in Mariboru.

Na volitve odhaja še stranka Akacije, in sicer le v volilni enoti Postojna.

Za poslanca italijanske narodne skupnosti se bo potegoval samo Roberto Battelli, za poslanca madžarske narodne skupnosti pa sta dva kandidata.

V naslednjih dneh je potekal postopek preverjanja ustreznosti oziroma zakonitosti vložnih list, na podlagi katerega bodo pristojne volilne komisije tudi izdale odločbe o njihovi potrditvi oziroma zavrnitvi.

Zakonski rok za dokončno potrditev list se je iztekel ta ponedeljek, 14. novembra. Ob tem so Volilne komisije v različnih volilnih enotah zavrnile kandidatne liste šestih strank. Liste stranke Stara pravda - Stranka prava so zavrnili v vseh osmih volilnih enotah, listi Stranke Humana Slovenija v dveh volilnih enotah, liste še štirih strank pa v po eni volilni enoti. Preostale kandidatne liste so bile potrjene.

V eni od volilnih enot so bile tudi zavrnjene liste Stranke za trajnostni razvoj Slovenije - TRS, Zelenih Slovenije, Stranke enakih možnosti in Stranke Slovenskega naroda. Listi Stranke Humana Slovenija so zavrnili v peti in osmi volilni enoti, listo Stranke za

trajnostni razvoj Slovenije - TRS in listo Zelenih Slovenije pa v tretji volilni enoti. Listo Stranke enakih možnosti - SEM.si so zavrnili v četrti volilni enoti, listo Stranke slovenskega naroda pa v peti volilni enoti.

Do te srede, 16. novembra, ko bo naš list že dotiskan, pa bodo volilne komisije z žrebanjem določile vrstni red kandidatskih list na glasovnicah. Seznami kandidatov bodo nato javno objavljeni.

Medtem pa se bolj kot spopadi kandidatov nadaljujejo spopadi anket. Predvsem dva javnomnenjska zavoda tekmujeta v napovedih in sicer Parsifal SC in Ninamedia. Obe raziskavi postavljata na prvo mesto Janeza Janšo, a glede drugega mesta (Virant ali Jankovič) so bistvene razlike, včasih kar za več kot 10%. Glede Nove Slovenije pa jo le Ninamedia postavlja na prag parlamenta.

»Za vstop v parlament je treba zelo veliko dela. Mi smo v zadnji treh letih, po izpadu stranke iz parlamenta, intenzivno nadaljevali delo, zato smo bili uspešni tako na evropskih kot na lokalnih volitvah. Tudi zdaj imamo realne možnosti, da se vrnemo v državni zbor z dobrim rezultatom,« je v intervjuju za tednik Reporter dejala predsednica NSi Ljudmila Novak.

Pomanjkljiv in nekorekten

Objavljamo izjavo za javnost, ki nam jo je v imenu Komisije Vlade RS za izvajanje zakona o popravni krivic poslala njena predsednica mag. Majda Pučnik Rudl.

Slovenski zgodovinski atlas ne ponuja natančne analize in celovitega prikaza slovenske polpretekle zgodovine Slovenije. Mnogih medvojnih in povojnih zgodovinskih pojavov, ki so močno krojili usodo Slovencev in Slovenije sploh ne obravnava, kljub mnogim znanim zgodovinskim dejstvom, zato mu lahko upravičeno očitamo nedopustno ideološko potvorbo zgodovinopisja po stari praksi vsiljevanja ideoloških komunističnih resnic in ohranjanja tabujev, na drugi strani pa skrivanja resnic, ki niso »prave«.

Kakor ugotavlja Tamara Grisser-Pečar, »... Zgodovine druge svetovne vojne na Slovenskem sploh ne moremo razumeti, če ne upoštevamo dveh ravni dogajanja, namreč okupacije in upora proti njej in revolucije ter protirevolucije, ki je povzročila državljansko vojno.«

Državljska vojna je nastala zaradi medvojnega revolucionarnega nasilja, kar je razvidno tudi iz mnogih pričevanj upravičencev po Zakonu o popravni krivic. Kot ugotavljajo mnogi zgodovinarji (isto tam in drugi), Slovenski zgodovinski atlas nekaterih zgodovinskih pojavov, npr. totalitarizmov, ne obravnava sistematično, pregledno in uravnoteženo. Tako ne obravnava, med drugim.: dejstev in posledic revolucije in Titoizma, da so bile vaške straže samobrambne enote, nastale zaradi za življenje ogrožujoče izpostavljenosti prebivalstva revolucionarnemu nasilju, sploh ne omenja prevare v Vetrinju ter povojnega vračanja in izvensodnih povojnih pobojev domobrancev in civilnih oseb ter drugih izvensodnih pobojev, ne omenja prikritih grobišč (več kot 600 z verjetno okoli 100.000 žrtvami: Huda jama, mariborski in celjski protitankovski jarki, Kočevski rog, Areh, rudnik Pečovnik ...) in ne omenja uničevalnih titoističnih koncentracijskih taborišč in zaporov (Šentvid nad Ljubljano, Teharje, Bresternica, Kidričevo, Brestanica, Mari-

bor ...), delovnih in izgnanskih taborišč, suženjskega dela, zaplomb, obveznih oddaj in drugih krivičnih sodb ter drugih oblik stalinizma v Sloveniji ...

Z obžalovanjem torej ugotavljamo, da je glede posameznih zgodovinskih dejstev in pojavov Slovenski zgodovinski atlas pomanjkljiv in nekorekten.

Potrebna bi bila resna in sistematična, pregledna in uravnotežena obravnava temeljnih zgodovinskih pojavov v Sloveniji med vojno in po vojni, ki bo pripomogla k razumevanju zgodovine na Slovenskem in ne bo izključujoča do posameznih zgodovinskih dejstev in pojavov.

Razumevanje zgodovine naroda omogoča razumevanje sedanjosti in jasn pogled v prihodnost.

Diplomska dela

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu je objavil nagradni natečaj za diplomska, magistrska in doktorska dela na temi Slovenci v zamejstvu in Slovenci v izseljenstvu. V preteklih letih se je širši javnosti tudi s pomočjo urada predstavilo kar nekaj posameznikov, ki so dodali svoj del pri raziskovanju slovenskega izseljenstva in zamejstva.

Urad vabi, da se prijavijo kandidati iz Slovenije in tujine, ki so svoja dela uspešno zagovarjali v študijskem letu 2010/11 na kateri koli univerzi v Sloveniji ali zunaj nje, ki obravnavajo tematiko slovenskih skupnosti zunaj meja Republike Slovenije.

Namen natečaja je spodbujanje raziskovalne dejavnosti dodiplomskih in podiplomskih študentov na področju zamejske in izseljenške tematike in s tem krepitev zavesti o njeni pomembnosti za ohranjanje slovenske identitete v matični domovini in zunaj nje.

Strokovna komisija bo dela sprejemala do vključno 15. decembra 2011, rezultati natečaja pa bodo znani predvidoma do konca aprila 2012.

VTISI IZPOD TRIGLAVA

Na vrsti smo mi, kristjani!

(Od našega dopisnika)

Letošnji predvolilni in zdaj že volilni čas doživljamo drugače od prejšnjega. Ne samo zaradi prizadevanj, da bi Nova Slovenija spet zasedla svoj prostor v parlamentarni areni, ampak zato, ker je čutili napore, ki jih določene osebe in skupine vlagajo v prebujanje zanimanja državljanov za dobrobit države.

Prav to ime nosi civilna pobuda okoli inž. Strgarja: Prebudimo Slovenijo! Pred slabima dvema mesecema je bil prvi Vseslovenski zbor kristjanov in ljudi dobre volje na Otočcu; zdaj so pripravili drugega v Škofovih zavodih v Šentvidu pri Ljubljani.

Pesnik Tone Kuntner je s svojim običajnim zanosom recitiral Prešernovo Zdravljico, pa tudi pesem, ki je primerna za to priliko, za ta čas. Nekdanji oktetovec Marjan Štefančič pa je intoniral slovensko državno himno; seveda mu je pritegnila vsa polno zasedena dvorana.

Pozdravne besede je spregovoril inž. Jože Strgar in navduševal publiko: »Na vrsti smo mi kristjani, ki imamo svoje izkušnje z vodenjem družbe od Slomška, Kreka in Korošca naprej, in končno tudi od Peterleta in Bajuka. Vsi so imeli tudi pomanjkljivosti, a bili so avtentični Slovenci, upoštevali so svojo krščansko očetnjo in sprejemali in uveljavljali pridobitve vsakokratnega časa.«

Sledila sta dva sklopa predavanj. V prvem so se zvrstili zgodovinarica dr. Tamara Griesser - Pečar (Pogled na Slovenijo iz Evrope), pravničnica Urška Makovec (Kulturni in politični temelji Slovenije) in filozof dr. Bojan Žalec (Pasti slovenske družbe). V drugem so govorili Milan Gregorič (Naš današnji politični in kulturni status), dr. Ivo Kerže (Iščemo pot v duhovno in ustvarjalno svobodo), mag. Bernard Brščič (Predržavljenje Slovenije) in akad. dr. Janko Kos (Pomladne stranke, na vrsti ste). Dobra stran tovrstne ureditve zbora je predpisana (najdaljša) dolžina predavanja, ki so se je več ali manj (skoraj) vsi držali. Iz tega sledi preglednost in je za publiko dosti lažje obdržati bistvo povedanega.

Dr. Tamara Griesser - Pečar je iz raznih javnih mnenj analistov iz evropskega časopisja in ustanov ter lastnih izkušenj na predavanjih pokazala kako nizko je padel ugled Slovenije v teh zadnjih treh letih.

Urška Makovec je podala kratek zgodovinski pregled in se zaustavila pred strateško vizijo ljubljanskega škofa Jakoba Missie, ki je poslal dr. Janeza E. Kreka študirat na Dunaj. »Zaskrbljujoče je, da danes, po dvajsetih letih samostojne Slovenije, nihče ne vidi potrebe po takem strategu, kaj šele da bi takega vodjo načrtno iskali ali izvolili, da bi nam koristil.« Še pod vtisom potovanja med Slovence v Argentino je izrazila svoje navdušenje nad gojenjem vrednot slovenskega naroda v izseljenstvu.

Žalec dr. Bojan je kot glavno past ali skušnjavo (zaradi sistemske, gospodarske, pravne, predvsem pa moralne krize) navedel, da zapademo v prepričanje, da lahko na nemoralen način živimo dobro in dosežemo dobro družbo; da lahko v povezavi z izbiro nemoralnih ljudi dosežemo moralne rezultate; da z izbiro takih ljudi, s sodelovanjem z nemoralnimi ljudmi ali moralno nekredibilnimi ljudmi, ki si ne upajo ali nočejo jasno povedati, kaj si mislijo o moralnih stvareh, lahko dosežemo dobro družbo.

Milan Gregorič iz Slovenske Istre (kot se rad sam predstavi) je citiral besede, ki jih je nekoč prebral, da mora v teh prelomnih časih »sleherni pisatelj odložiti pero, kmet svoj plug in delavec stroj ter se spoprijeti s politikom, ker jo bodo sicer - tako kot doslej - krojili drugi po svoji meri in svojih interesih. Pregnati moramo iz kr-

ščanskih in drugih vrst strah pred političnim delovanjem. Ustvariti moramo sistem, ki bo preprečeval vsak monopol, tudi monopol kristjanov.«

Dr. Ivo Kerže je z njemu lastnimi jasnimi, ostrimi izrazi predstavil dve za politično delovanje kristjanov nevarni tezi: prva, da se »kulturni boj« ne izplača, saj naj bi katoliški del vedno bil poražen; druga, da je II. vatikanski cerkveni zbor odpravil 'konstantinovski' delovanje Cerkev preko politike, torej, naj bi se kristjani ne udeleževali v politiki. In zagovorniki obeh tez se radi povežejo, da bi seveda škodovali, razvrednotili, očrnilo in končno izločili katoliške laike iz javnega družbenega delovanja. V tem pogledu je podprl zgled slovenskih katoliških laikov pred drugo svetovno vojno kot članov Katoliške akcije, ki so znali izvajati zdravo politiko, to je vplivanje krščanskega mišljenja na takratno družbo. Mimogrede je okrcal vodstvo domače Cerkev, ko nagovarja večje delovanje laikov v družbi, sama pa ne pokaže zadostne mere odločnosti, ko je treba nekdanje delovanje (KA, njenega duhovnega vodje škofa Rožmana ipd.) zagovarjati, podpreti.

Iz blata

Iz blata so nas potegnile sanje. Ker je hrepenenje jih rodilo in ker smo verjeli vanje:

verjeli v resnico in pravico, verjeli v lepoto in dobroto, verjeli v druge kakor vase;

verjeli, da smo vsi verjeli;

verjeli v čistost misli in dejanj, verjeli v človeka in človeštvo, verjeli v red sveta in red srca;

živeli s srcem - za srce.

Do dandanašnjih blatnih dni, ko z njimi spet se ugrezamo v blato.

Tone Kuntner,
s posebnimi pozdravi vsem
prijateljem in znancem v Argentini.

(pri sklicevanju nanje morajo biti navedene tudi odgovarjajoče človekove dolžnosti), v odnosu do moderne družbe in civilizacije.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Ploha realnosti, ki se je zliha na vlado takoj po prepričljivi zmagi gospe predsednice na oktobrskih volitvah, se je zadnje dni le še ojačila. Posledice niso še dovolj vidne in so odvisne od spretnosti vlade, kako bo sukala dežnik. Jasno pa je, da je sončnih dni zaenkrat konec.

Zelena usoda. Kot so strokovnjaki napovedovali, je vprašanje dolarja bistveno v tem obdobju. Uradna protivrednost ni realna. Umetno jo je vlada držala nekoliko nad 4 pese in jo po kapljicah spuščala kvišku, medtem ko je realna inflacija kar drvela. Ob tem pa je državni presežek vedno bolj padal in končno se je pokazal deficit, ki ogroža sistem. Položaj sicer ni obupen. Argentina je bogata država v nešteti možnosti. Eden glavnih stebrov sedanjega gospodarskega modela, proizvodnja in izvoz soje in drugih poljskih pridelkov, dobro kaže tudi v prihodnjem obdobju. A vlada bi morala začeti ukrepati v pozitivni smeri. Vendar kaže, da nima jasnih pojmov. Ministri in državni sekretarji ukrepajo, a mnogokrat se zdi da »ne vedo kaj delajo«. Učinek je ravno nasproten kot bi želeli. Tako je oster nadzor dolarja res ustavljal uradno ceno, a povzročil »vzporedni« (črni, sivi, ali kakor ga sedaj imenujejo »plavi«) dolar, ki je dosegel že ceno 5 pesov. Nekateri trdijo, da je Argentina dokončno zašla na področje »dveh dolarjev«. A ne eden ne drugi nista povsod enaka. V notranjosti se uradnega skoraj ne dobi, vzporedni pa ima znatno višjo ceno kot v Buenos Airesu. Da to negativno vpliva na uvoz, je jasno. Ta je tudi eden namenov vlade. A s tem se tudi ovira normalno gospodarsko delovanje, kar bo na daljšo roko negativno vplivalo.

Uboge province. Povedali smo, da namerava vlada odpraviti deficit in po možnosti močno zvišati presežek. To bo pa težko, ker v prvotne račune niso vključili provincijski deficit. Res je, da so državna in provincijske blagajne ločene. A so tudi delno soodvisne med seboj. Večina provinc se namreč nahaja v težkem stanju. Zvezna vlada jim je v preteklosti pošiljala dodatna sredstva v obliki posojil. Te pa je seveda treba vrniti. Pred dvema letoma je gospa predsednica plačilo dolga vseh provinc preložila za dve leti. Kmalu bo rok zapadel, stanje pa se medtem ni zboljšalo, kvečjemu poslabšalo. To ima za vlade eno prednost in eno slabo lastnost. Prednost, da s tem dolgom drži za vrat pro-

vincijske vlade. Guvernerji morajo biti poslušni in njihove poslanci v državnem parlamentu voliti v smeri navodil iz vladne palače. A provincijski deficiti in potrebna pomoč negativno vpliva na državno blagajno v trenutku, ko je začelo škripati na vseh koncih in krajih. Kriva je v veliki meri vlada sama. Velik del davkov (izvoz soje) ne gre v skupno blagajno, torej se ne razdeli v proračunskem sorazmerju med province. Poleg tega prav ta davek niža dobiček podjetij v notranjosti. Province pa pobirajo davek na dobiček. Torej: več za zvezno vlado, manj za province. To perverzno igro je iznašel kirchnerizem, a sedaj že grozi z maščevanjem. Ena prvih provinc glede dolga je Buenos Aires. Guverner Scioli se je po volitvah že dvakrat obrnil na predsednico: uradniki terjajo plače, sindikati zahtevajo povišice, učitelji že stavkajo, denarja pa ni. Doslej ni prejel niti obljub. Saj končno se bo pomoč prišla, a politično bo zelo draga.

Sindikalizem in politika. Še pred nekaj časa sta bili ti dve veji družbenega delovanja v Argentini zelo povezani. Sindikati so bili, skoraj brez izjeme, peronističnega izvora in bolj v službi političnih ciljev kot pa delavskih. Ko se je položaj uredil, in so vodstvo stranke postopoma prevzemali razni vodje, je politična in volilna teža sindikatov zatonila. Že Menem jih je dejansko potisnil ob steno, Kirchner pa jih je izrinil iz vodilnega kroga. Temu so bili delno krivi sami sindikati. Sedanji glavni tajnik CGT Hugo Moyano je zadnja leta bolj skrbel za lastni podjetniški imperij kot pa za delavske pravice ali politično težo sindikatov. Vdor nekaterih levičarskih formacij na sindikalno polje je sicer staro gardo vedno motil, vendar je ni preveč skrbel, ker pojav ni množičen. Zadnje čase pa se je položaj nekoliko spremenil. Po Kirchnerjevi smrti je Moyano prišel v nemilost pri predsednici. Sodno povpraševanje iz Švice glede njegovega premoženja in upravljanja je pretreslo temelje njegove moči. A bistro se je znal sukati. Med nategovanjem vrvi in popuščanjem je doslej obvladal vihar. Če so pred tedni še govorili mo njegovega odstopu, danes mirno sprejmejo da bo končal mandat na čelu CGT šele ob koncu obdobja prihodnje leto. In govori se celo, da bi ponovno kandidiral. Ni čudno: kmalu bo doba paritetnih komisij in pogajanj o plačah. Vlada bo potrebovala močnega (in prijaznega) zaveznika.

„Nokturno“ v italijanščini

Sredi oktobra je pri italijanski katoliški založbi San Paolo izšel prevod romana Alojza Rebulle *Nokturno za Primorsko* - v prevodu Notturmo sull'Isonzo. V romanu je pisatelj v osebi Florjana Burnika upodobil življenje in delo duhovnika-mučenca Filipa Terčelja, a ga ustrezno literarno preoblikoval, tako da je Nokturno literarno delo, ki se loteva večnih človekovih vprašanj, obenem pa tudi knjiga o trpljenju primorskega človeka v stoletju treh totalitarizmov - fašizma, nacizma in komunizma. Številni primorski verniki in duhovniki želijo, da bi bil Terčelj zaradi svoje življenjske pričevanjskosti prištet med svetnike. Zdaj bodo njegov lik lahko spoznali tudi Italijani. Roman

Nokturno za Primorsko je v slovenščini izšel leta 2004 in prejel nagrado Kresnik za slovenski roman leta. V italijanščino ga je prevedla Martina Clerici. Spremenjeno študijo pa je prispeval Božo Rustja.

Knjiga je izšla v okviru projekta Knjižnice Dušana Černeta iz Trsta, ki si je zadala nalogo, da bo pripravila italijanske izdaje treh del Alojza Rebulle in tako tudi italijanski javnosti predstavila tri področja Rebullovega dela: pisateljsko, teološko in esejistično ustvarjanje. V načrtu je tako še italijanski prevod knjige teoloških esejev Smer - Nova zemlja ter izbor predavanj, člankov, esejev, molitev in govorov Od Niceje do Trsta, ki jih je tržaški pisatelj napisal v italijanščini.

GB

NAŠ DOM - SAN JUSTO

50. mladinski dan

Končno je napočil dan! V nedeljo 9. oktobra smo mladi iz Našega doma v San Justo praznovali okroglo slavo: 50. mladinski dan. Koliko dela in truda je bilo vložene skozi dolgo vrsto let! A dosegli smo visoko obletnico in jo ponosno obhajali.

Čeprav nam vreme ni bilo naklonjeno in je kazalo, da sonce sploh ne bo posijalo, smo se mladi v zgodnjih jutranjih urah zbrali v sanhuški stolnici. Nekateri so prišli iz Doma v narodnih nošah, v sprevedu in z zastavonošama na čelu. Mladinski praznik smo začeli s sveto mašo. Darovala sta jo mladinski dušni pastir, g. Franci Cukjati ob somaševanju patra dr. Alojzija Kukovice. Vse navzoče sta nagovorila s spodbudnimi besedami, kako naj mladi, po zgledu naših prednikov, vztrajamo in skupaj stopamo v prihodnost. Mladi iz okraja smo navdušeno sodelovali pri bogoslužju z branjem uvodov, božje besede in ubranim petjem s glasbeno spremljavo. Preden smo se razšli iz cerkve smo se še povezali v zahvalni molitvi pred oltarjem brezjanske Matere Božje, ki je bil čudovito okrašen. Vence so pripravila dekleta, seveda s pomočjo svojih mamic.

katerim so sodelovali Claudio Selan in fantje Našega doma.

Na vrsti je bil popoldanski program mladinskega dne. Najprej smo ob vstopu argentinske in slovenske zastave zapeli narodni himni. Sledili so pozdravi in čestitke. Prof. Karel Groznik je v imenu glavnega odbora Našega doma mladim dejal: »Visoki jubilej je bilo možno doseči zato, ker so bili mladi že od začetka prepričani, da je pomembno združeno ohranjati slovenstvo v športu, petju in plesu, recitacijah in zabavi.«

Cecilija Malovrh je v imenu centralnega odbora mladinskih organizacij razmišljala: »Do tega jubileja so vas pripeljali upanje in zaupanje, trdna volja, zvestoba, vztrajnost. Z delom v mladinskih organizacijah ste prejete darove - vero in slovenstvo - pomnožili ter sebe in druge obogatili.«

Nadja Miklič in Maksi Malovrh sta goste nagovorila kot sedanja predsednika, opisala sta kako mladi doživljamo slovenstvo in delovanje v skupnosti, ter prepričano potrdila: »Ko prerastemo otroško dobo in stopimo v mladinsko organizacijo, smo polni navdušenja in idealizma. Sprejemamo pa tudi nove odgovornosti, ki od nas zahtevajo pogum, da delamo za skupno dobro, za ohranitev verskih in slovenskih kulturnih vrednot.«

Končno so pogasili vse luči in začel se je zanimiv prizor. Dekleta so napisale kratko, duhovito povezavo, ki je gledalcem razkrivala različne točke programa. Fant in dekleta (Mili Fantini in Sonja Modic) sta radovedno iskala odgovore na različna vprašanja, ki se v tolikih letih obstoja mladinskih organizacij porajajo mladim. Med vprašanji bi lahko našli: zakaj ohranjamo slovenstvo; zakaj so nam slovenska ljudska izročila v pesmi in plesu tako ljuba; zakaj radi gojimo

šport, katere vrednote ohranjamo; kako smo dosegli tako visoko obletnico; kakšna je prihodnost mladinskih organizacij? Tako sta, s pomočjo vratarja (Aleks Puntar) odpirala vrata v različne dežele: v telovadno, v dežele folklorne, petja in zabave. Ob koncu prizora sta mlada z različnimi deli lahko sestavila grb sanhuške mladine v katerem je zapisano geslo: »Združeni v bodoči rod«. Našla sta splošni odgovor na vprašanja: združeni in z visokimi ideali bomo

vztrajali in delali še veliko let.

S telovadno vajo so nastopili mladi in mladenke Našega doma pod vodstvom prof. Andreje Lipušček. Skupino zakoncev, ki so s postavitvijo predstavili deželo folklorne sta naučila ga. Metka Markovič in g. Ivo Smrdelj. Fantje so korajžno izvedli plesno točko, na moderni glasbi. Bogat venček slovenskih pesmi je pripravila skupina fantov in deklet z glasbeno spremljavo pod vodstvom prof. Andreje Selan. Večja skupina mladih pa je na moderno glasbo pripravila razgibano vajo s pomočjo Soledad Vazquez.

Po zaključku programa, so se vsi nastopajoči zbrali na dvorišču, da so pospremili predsednika, ki sta prižgala baklo s željo, da bomo še na mnoga leta gojili slovenstvo in združeno stopali prihodnosti naproti.

Sledile so zahvale vsem, ki so pripomogli, da je 50. mladinski dan tako lepo izpadel. Po odigranem turnirju v odbojki smo nagradili druga in prva mesta. Napovedovalka Nevenka Belič je povabila, da so se približali in prejeli priznanje za doseženo drugo mesto dekleta in fantje iz Slomškovega doma. Prvo mesto smo osvojili dekleta in fantje iz San Justa.

Povabljen je bil še g. Franci Cukjati, ki je mladim izrekel navduševalne besede. Zaključili smo kulturni program tako, da smo ponosno zapeli mladinsko himno.

Ker je bil naslednji dan državni praznik, smo ob jedači in pijači kramljali do pozne ure. V dvorani nas je najprej zabaval ansambel »Fall out« potem pa smo se še zavrteli ob zvokih DJ-ja.

Tako smo doživeli naš 50. mladinski dan! Z lepimi občutki si želimo še na mnogo takih v naslednjih letih!

Mladina Našega doma

PARANA

Delovanje slovenskega konzulata

V petek, 4. Novembra je slovenski konzulat v Paraná zaključil svoje letno delovanje. Na srečanje so prihiteli predstavniki provincijskih oblasti, pa tudi različnih občin iz notranjosti in številni povabljeni.

Med srečanjem so se podelila priznanja za sodelovanje na umetniškem natečaju, ki ga je ob dvajsetletnici slovenske neodvisnosti organiziralo veleposlaništvo RS. Iz Paraná so sodelovali trije udeleženci.

Razdelili so tudi 31 potrdil o udeležbi na »Ciklusu predavanj o Republiki Sloveniji in njenih emigracijah«, ki jih je podal konzul Bizai v teku letošnjega leta.

Ekipe radijske oddaje »Odmevi Slovenije«

Drug važen podatek je, da so provincijske in občinske kulturne oblasti podelile priznanje o razglasitvi »kulturne važnosti« programu »Odmevi Slovenije« ob peti obletnici nenehnega oddajanja. Omenimo, da je poleg drugih pokroviteljev, stal oddaji ob strani tudi Urad za Slovence po svetu, po posredovanju častnega konzula Bizaia.

Po drugi strani je konzulat RS v Paraná osnoval posebno priznanje, ki ga je imenoval »Prijatelj Slovenije«, odličje ki se bo odslej podelilo osebam ali ustanovam, ki delujejo v prid prepoznavanja Slovenije in tudi slovenskega vseljevanja v provinci Entre Rios. Priznanje podpisuje vodja konzularne pisarne. To pot so odličje »Prijatelj Slovenije« podelili tridesetim osebam in ustanovam, ki so se v teku teh prvih pet let konzulata posebej odlikovali v delu za prepoznavnost Slovenije. Med njimi so bili trije predsedniki občin in sicer okrajev Cerrito, Lucas González in Hasenkamp, vsi iz te province, kjer so pred kratkim poimenovali »República Eslovenia« dva trga in eno cesto.

Za konec so bili prisotni pogoščeni s prigrizkom in napitnico.

*Č.K. Carlos César Bizai
Slovenski konzulat v Entre Rios*

Takoj po maši smo odhiteli v Naš dom. Na dvorišču je bil že obešen znak krajevnih mladinskih organizacij ob zlatem jubileju. Mladi vseh krajevnih domov že ogrevali, da se je ob uri pričelo tekmovanje v odbojki. Ostali smo posedli k mizam za skupni zajtrk. Presenetil nas je, ter se nam s soprogo in v spremstvu sekretarke ge. Petre Kežman pridružil veleposlanik Republike Slovenije, g. Tomaž Mencin. Ob pomembni obletnici je sanhuški mladini, ki se druži v Slovenski dekliški organizaciji in Slovenski fantovski zvezi, podelil priznanje za aktivno delovanje in prizadevanje za ohranitev in krepitev slovenstva.

Oblaki so se razgrnili in posijalo je pomladansko sonce. Bližala se je ura kosila in gostje so se počasi pomaknili v zgornje prostore. Dvorana je bila za to priložnost slavnostno pripravljena. Pred obedom sta predsednika mladinskih organizacij pozdravila navzoče in na kratko poročala o delovanju sanhuške mladine v letu 2011. Povabila sta na oder tudi gdč. Anico Mehle, ki je bila pred skoraj petdesetimi leti med odbornicami, ki so ustanovile dekliški odsek. V svojem nagovoru je mladim prisrčno dejala: »Ste mladike, ki rastete iz korenin slovenstva in krščanstva. Vi ste naše upanje, da bo naša skupnost tudi v bodoče ostala zvesta idealom, za katere je toliko mladih, v vojnih časih, žrtvovalo svoja življenja.« Vseskozi smo lahko med kosilom gledali na zaslonu fotografije, ki so prikazovale sanhuško mladino ob različnih priložnostih. Video je pripravil Martin Codec.

Gostje so ostali pri mizah, odbojkarji pa so pridno tekmovali. Že so bile na vrsti finale. Takoj, ko je bila odigrana zadnja tekma se je odbojkarjsko igrišče spremenilo v gledališko dvorano. Na odskem prostoru se je pojavil, kakor iz pravljič, mogočen grad, delo mojstra Toneta Oblaka, s

PRISTAVA

Čudovit Mladinski dan

Kakšno veselje, koliko priprav, kako so delali!

Mami, ves kaj bo za mladinski dan? Mami, si videla, da bo Obuti maček? Mami, v nedeljo bo mladinski dan, moramo iti že zgodaj na Pristavo ...

Vse je v redu. Moje misli pa vedno plavajo nazaj, kako smo tudi mi pripravljali ta praznik. In gre iz roda v rod, pa čeprav je po nekaterih domovih manj ljudi ter delajo vedno isti. Prireditve se nadaljujejo leto za leto, že toliko let. Pa gledaš otroke tistih, s katerimi smo skupaj delali pa si misliš, »jabolko ne pade daleč od drevesa«. Kakor bi poslušal starše!

Kako smo lahko še veseli in ponosni, da je mladina sama pripravila prav ves mladinski dan!

Ko smo prišli na Pristavo, na lepo sončno nedeljo 2. oktobra, in gledali mladi živčav, so že nekateri odigrali kakšno tekmo, drugi so se pripravljali na sveto mašo, iz kuhinje je lepo dišalo, in še in še.

Ob pozdravnih besedah predsednice Marjanke Ayerbe Rant, petju himen in dviganju zastav se je uradno začelo praznovanje.

Pri sveti maši so pokazali, da so se tudi na to pripravili saj so bile nove pesmi. To

pomeni, da so bile vaje in priprave tudi na duhovni strani. Lepa in spoštljiva povezava maše je pomagala, da smo bili z Bogom tesneje povezani.

Kakšno presenečenje opoldan: novi kuhar (Dani Grohar ml.) je s pomočjo pristavskih deklet pripravil vablivo in okusno kosilo. Čestitamo in se priporočamo še za naprej!

Po kosilu krasen popoldan za »mate klepet« s starimi in dobrimi prijatelji. Ko je sonce zašlo nas je veter prisilil, da smo se napravili kot za na severni tečaj. Bilo je res mrzlo.

Začel se je kulturni del dneva. Kulise so se obračale, kot strani knjige, ideja Martina Zamika; leseno strukturo, na kateri so bile pritrjene kulise, je pa pripravil Dani Čop.

Kar pred programom so podelili pokale v lepi povezavi, in sicer dekletom iz Slomškovega doma in fantom iz San Justa.

Napovedovalka (Nevenka Grohar), nas je popeljala v svet pravljic, kjer je v zelo daljni deželi živel mlinar (Franci Schiffrer) z ženo (Marjana Rožanec) in dvema sinovoma: Vlado (Tomaž Kenda) in Kreslin (Martin Zarnik). Nadvse zanimivo in iznajdljivo so priredili klasično zgodbo, ki jo vsi poznamo, z vložki sedanosti in lokalnih posebnosti, kot dejstvo, da se Vlado udeleži tombole na Pristavi in zadene prvi dobitek.

Tako se zvrstijo dogodki in osebnosti: mlin (Danči Grohar), mačka (Andrej Conde), osel (Pavel Grohar), zadnja ura (Tomi Maček), in smrt

(Viktorija Selan). Srečamo tudi velikana Kihoteja (Matjaž Rožanec), zajčice, ki so prodajale tablice v lepi koreografiji (Ljudmila Golob, Nadja Mavrič, Kari Zella Bitenc, Zofi Skubic, Agi Skubic, Nati Urbančič, Klari Kočar) in napovedovalca tombole (Dominik Oblak in Andrej Golob, res kot na vsako leto).

Potem so se pojavili še »Robin, ki je bil zelo Hud« (Niko Golob) in njegovi bojevniki (Niko Skubic, Sebi Zella Bitenc, Mati Mavrič, Niko Furlan -Ačus- in Tomi Gričar). In v razpletu zgodbe grof Krof (Jože Rožanec), Micka in Francka (Tati Rožanec in Vero Papež), šivilja (Majdi Maček) in kmetje na polju (Maru Conde, Neži Papež, Luči Skubic, Pavla Skubic), velikanka (Dani Selan), volk (Vale Mele), spaka (Nati Mele), čokolada Gorenjka (Saši Ayerbe Rant), rožice (Klarita Kočar, Ceci Grohar, Štefi Papež).

Na koncu, kot pripada vsaki pravljici, sta se »markiz« in kraljična (Luči Ayerbe Rant) zaljubila, naslednji dan pa poročila. Mi vsi smo bili priče te ohceti, ki je seveda bila na Pristavi. Pridružili smo se s končno pesmijo, ki so jo tudi mladi sami napisali in za zaključek v spodbudo so nam ostale besede »Zaupaj in ljubi, ostalo le Njemu prepusti, od sreče se pusti ujet' ...«

Zadnji ples in pesem so z veseljem zaplesale in zapele kot v najlepših muzikalih (Marjanka in Nevenka Grohar, Karolina Kenda ter Marjanka Ayerbe Rant).

Mladina res je bilo lepo, ponosni in

hvaležni smo vam, da še naprej delate v zdravem duhu. Vemo, da je vsakič težje; a ne pozabite, da smo vam vedno ob strani in lahko računate na nas. Nasveti, zgledi, dobre ali kritične besede so vedno za rast vsakega človeka.

Večkrat ponavljam besede prijatelja ki je rekel: »Medtem, ko se naša mladina trudi, da dela scene, programe, poje, se ukvarja z lučmi in zvoki, drugi hodijo po javnih lokalih ali imajo probleme z pijačo in mamili.« Cenimo kar je dobrega med

nami, pohvalimo, kar je uspešno in popravimo, kar je bilo malomarno. Samo tako bomo lahko naprej ponosni in veseli v slovenskih domovih.

Mladina imamo vas radi!

Maruča

SKA

Spomin na Tineta Debeljaka

Kulturni večer s predavatelji iz Slovenije. Prvi del.

V soboto, 8. oktobra ob 19. uri, je Slovenska kulturna akcija priredila kulturni večer, na katerem so sodelovali vidne osebnosti iz Slovenije iz različnih področjih, ki so nas obiskale v mesecu oktobru. Večer je imel dva dela.

Prvi del programa je bil namenjen osvetlitvi delovanja dr. Tineta Debeljaka v Muzejskem društvu Škofja Loka, pred drugo svetovno vojno. Predavanje je bilo na skrbi sedanjega predsednika Muzejskega društva Škofja Loka mag. Aleksandra Igljčarja.

Najprej so se obiskovalci večera v lepem številu zbrali v cerkvi Marije Pomagaj na levi strani, kjer je žara-pepelnica. Debeljakovi verzi in estetsko predstavljene duše pokojnih, delo umetnice Bare Remec, so bili ozadje globokih besed, ki jih je spregovoril delegat slovenske skupnosti v Argentini dr. Jure Rode. Pozdravil je nav-

zoče, med katerimi je bila skupina gostov iz Slovenije, Debeljakovi svojci in obiskovalci večerov SKA. Dr. Rode je gostom izrekel dobrodošlico in pojasnil pomembnost dela naše zdomske emigracije na argentinskih tleh.

Mag. Aleksander Igljčar pa se je pietetno simbolično poklonil spomenu pokojnega dr. Tineta Debeljaka ter skupaj s svojo ženo, zdravnico dr. Mileno Igljčar, ob žaro postavil in prižgal svečko, prineseno iz Slovenije.

Po tem poklonu so se vsi prisotni pomaknili v malo dvorano Slovenske hiše.

Pred predavanjem je predsednica SKA dr. Katica Cukjati pozdravila vse, še prav posebno skupino gostov iz Slovenije. Predstavila je prvega predavatelja tega večera mag. Aleksandra Igljčarja. Tako se je publika seznanila z življenjsko potjo predavatelja, ki je bil marca 2008 izvoljen za predsednika Muzejskega društva Škofja Loka.

Predavatelj mag. Aleksander Igljčar je kot uvod v svoje predavanje omenil zgodovinsko pomembnost mesta Škofja Loka, ki skupaj s Ptujem in Piranom spada med najstarejša in znamenita zgodovinska slovenska mesta. Predavatelj je v splošnih obrisih osvetlil značilnosti Škofje Loke v srednjem veku in baroku, ko je bila last brižinskih grofov in še pozneje.

Razložil je marsikatero značilnost škofjeloških ustanov in organizacije škofjeloških cehov, škofjeloške pasijonske procesije in še druge pomembne posebnosti. Ravno v zvezi s škofjeloškim pasijonom, je Igljčar omenil, da je po letu 1999 po-

novno postal vsakih pet let tradicija v tem tisočletnem mestu. Prav dr. Tine Debeljak je leta 1936 ponovno oživel in ovrednotil to srednjeveško tradicijo uprizoritve pasijona, po skoraj dvesto petdesetih letih.

Tako je triperesna deteljica - to so dr. Pavel Blaznik, prof. France Planina in dr. Tine Debeljak - bili ustanovitelji Muzejskega društva Škofja Loka ter izdali knjigo s tematiko povezano s Škofjo Loko. Ti kulturniki so leta 1937 začutili potrebo po varovanju in ohranjanju bogate dediščine na loškem ozemlju.

Predavatelj je omenil, kako je bila že ob stoletnici rojstva dr. Tineta Debeljaka prisotna misel za izid Debeljakovega prevoda pesniške zbirke K. Wierzyńskiego Olimpijski venec, ko je tisto leto loški rojak dobil obeležje v Aleji znamenitih Ločanov. Želja po prevodu se je uresničila na pobuda mag. Igljčarja šele septembra 2009. Z izidom knjige Olimpijski venec in izročitvijo listine o posthumnem imenovanju dr. Tineta Debeljaka za častnega člana Muzejskega društva Škofja Loka so mu Ločani izkazali spoštovanje ter zahvalo za njegovo bogato kulturno delo, ki ga je opravil še pred vojno v domačem kraju. Predavatelj je tudi omenil, kako je potekel večer odlikovanja dr. Tineta Debeljaka.

V svojem izvajanju je osvetlil delo Debeljakovih sodelavcev in tudi prijatelja Ločana ravnatelja gimnazije v Novem mestu Ivana Dolenca, čigar knjiga Moja rast je na Debeljakovo pobudo (1973) natisnila

Slovenska kulturna akcija. Prav tako je mag. Igljčar omenil nam znane dr. Milana Komarja, ki je preživel svojo mladost v tem mestu.

Projicirane slike so vzbudile globoko zanimanje publike, ki je ob zaključku stavila marsikatera vprašanja ter dodala pripombe.

Z dolgim aplavzom so slušatelji nagradili mag. Igljčarjevo predstavitev Debeljakovega dela v predvojnem obdobju v Škofji Loki.

K. C

Doprni kip Tineta Debeljaka v Škofji Loki

Predvojna scena škofjeloškega pasijona »Izgon iz raja«

VSEBINA:

	Stran
Uvod	5
Škofja Loka, pesem Tineta Debeljaka	7
Škofja Loka in njen okraj v preteklosti, dr. Pavle Blaznik	9
Škofjeloški cehi, dr. Rudolf Andrejka	18
Umetna obrt na škofjeloškem ozemlju, Janez Veider	25
Obrtnost loškega okraja v povojnih letih, Francé Planina	38
Tujski promet v škofjeloškem okraju, dr. Rudolf Andrejka	46
Škofjeloška pasijonska procesija in razvoj pasijonskih iger sploh, dr. Tine Debeljak	53
Kulturni delavci loškega okraja v preteklosti in sedanosti, dr. Tine Debeljak	59

Naslovno sliko je narisal akad. slikar Francé Košir.

Stran z vsebino Loških razgledov (leta 1937)

NOVICE IZ SLOVENIJE

DRŽAVNA SPODBUDA

Vlada je dodelila finančno spodbudo novomeškemu podjetju Revoz za investicijski projekt proizvodnje novega twinga in štirisedežnega smarta v višini 45,5 milijona evrov. Dodelila jo je pod pogojem, da bo priglašeno pomoč odobrila Evropska komisija. Vrednost celotnega investicijskega projekta, gre za projekt francoskega avtomobilskega proizvajalca Renault kot lastnika novomeškega Revoza, je ocenjena na 326 milijonov evrov.

NOV KONZULAT V MICHIGANU

Vlada je sprejela sklep o odprtju slovenskega konzulata v Dearbornu v ameriški zvezni državi Michigan, ki ga bo vodil častni konzul, nekdanji veleposlanik ZDA v Sloveniji Yousif B. Ghafari.

NAJHITREJŠA RAST

Najhitreje rastoči slovenski delodajalec je škofjeloško podjetje Knauf Insulation, poroča spletni portal Dnevnik.si. Dnevnik je namreč skupaj s podjetjem Bisnoda letos prvič oblikoval lestvico delodajalcev, ki so med letoma 2008 in 2010 na novo zaposlili največ sodelavcev. Podjetje Knauf Insulation na lestvici sledita družbi Litostroj Power in Surovina Bisol.

POVPREČJE PIJAČ

V času martinovanj Slovenci glede na značilnost praznika prehoda mošta v vino popijejo več vina, pa tudi drugih alkoholnih pijač, kot sicer. Podatki državnega statističnega urada za leto 2009 kažejo, da je takrat povprečni Slovenec na leto popil 13,1 litra vina. Še bolj priljubljeno je pivo, ki ga je povprečni Slovenec letno spil 25,6 litra.

PO SVETU

ITALIJANSKA VLADA

Mario Monti je novi mandatar italijanske vlade. Slednji je v ponedeljek začel posvetovanja s parlamentarnimi strankami o sestavi svoje ministrske ekipe. Glavni nalogi Montijeve vlade bosta finančna sanacija države in ožvitev gospodarske rasti. Prvi korak k reševanju finančne in politične krize v Italiji je bil odstop Silvia Berlusconi in podelitev mandata za sestavo vlade nekdanjemu evropskemu komisarju Mariu Montiju. Imenovanje novega italijanskega mandatarja so pozdravili tudi v Evropski uniji. Komisar Barroso in predsednik Evropskega sveta Van Rompuy menita, da je to spodbuden znak, da so italijanske oblasti odločene premagati krizo. Vendar pa bo komisija še naprej spremljala izvajanje italijanskih ukrepov za spodbujanje rasti in zaposlovanja. V Italiji pa upajo, da bo hitro reševanje vladne krize pozitivno vplivalo na borzni položaj italijanskih vrednostnih papirjev. Pot za odstop Berlusconi in imenovanje tehnične vlade se je odprla, ko je poslanska zbornica v soboto podprla varčevalne ukrepe za spodbujanje gospodarske rasti, ki jih je Italija obljubila uniji.

RAZMERE V SIRIJI IN LIBIJI

V Bruslju so se sestali zunanji ministri Evropske unije. V ospredju pogovorov so razmere v Siriji in povojni Libiji ter odnos do Irana po objavi poročila Mednarodne agencije za jedrsko energijo, ki vsebuje informacije o možnih vojaških razsežnostih iranskega jedrskega programa. Unija je že minuli teden ob omenjenem poročilu dejala, da te ugotovitve močno nakazujejo na obstoj obsežnega programa razvoja jedrskega orožja v Iranu. Članice Unije imajo različna mnenja o vojaškem posredovanju v Iranu, medtem ko je sedemindvajseterica zaostri la sankcije proti Siriji. Med drugim z zamrznitvijo posojil Evropske investicijske banke tej državi. S tem želi Unija okrepiti pritisk na predsednika Bašarja al Asada.

VRH APEC

Voditelji 21-ih držav, ki predstavljajo več kot polovico gospodarskega izvoza - gre za Azijsko-pacifiško gospodarsko sodelovanje oziroma Apec - so ta konec tedna preživeli na vrhu na Havajih. Zavezali so se h krepitvi svetovnega gospodarstva in napovedali, da bodo zmanjšali trgovinske ovire v želji, da bi svet zaščitili pred dolžniško krizo v Evropi. Ameriški predsednik Barack Obama je Kitajsko opozoril, da še ni naredila dovolj, da bi Juan Dosegel pošteno tržno vrednost, sicer pa je napovedal, da bo Apecova regija ključna za globalno gospodarsko obnovo in ustvarjanje novih delovnih mest.

PO NAPADU

Na sodišču v Oslu se je na javnem zaslišanju prvič pojavil Anders Breivik. Ta je 22. julija v bombnem napadu v norveški prestolnici in v strelskem napadu na otoku Uto-

PISALI SMO PRED 50 LETI

DEVETI MLADINSKI DAN V BUENOS AIRESU

Nedelja, dne 5. novembra je bil v Buenos Aires dan slovenske mladine. Osrednji slovenski mladinski organizaciji, Slovenska deklška organizacija in Slovenska fantovska zveza, sta priredili že tradicionalni mladinski dan. Letos je bil že deveti. Kot prejšnji, je bil tudi ta na slovenski pristavi v Moronu.

Po maši je bilo mladinsko zborovanje. Začel ga je predsednik Slovenske fantovske zveze Jernej Tomazin. ... Zbor fantov, pod vodstvom pevovodnje Franca Malovrha, je zatem zapel štiri narodne. ... Slovenska srednješolska mladina je nastopila z zborna recitacijo Župančičeve pesmi Z vlakom. ... Da slovenska dekleta znajo lepo zapeti, so potrdila tudi na mladinskem dnevu. Pod vodstvom svoje pevovodkinje gdč. Anke Savellijeve so zapele venček narodnih ...

Besedo je povzel g. Milan Magister. Imel je slovenski mladini miselno bogat govor.

Popoldanski spored je res prijetno presenetil vse, ki se niso ustrašili težav zaradi železničarske stavke in prihiteli na Pristavo. Že iz sporeda samega, ki ga je pripravila naša mladina iz Adroguaja, Lanusa, Morona, Ramos Mejie, San Justa in San Martina, je mogoče videti, da se je za ta svoj praznik dobro pripravila.

KONCERT PEVSKEGA ZBORA „GALLUS“

Bil je v nedeljo, 12. novembra v zavodu Marije Pomočnice Yapeyu 132, Buenos Aires.

Slovenska pesem ima v tujini zelo velik pomen. Živo nas spominja na domovino, na njeno slavno in bogato preteklost. Združuje nas je z njo. Odkriva nam njeno lepoto, njeno bogastvo, njene radosti in bridkosti.

Pevski zbor »Gallus« se tega dobro zaveda. Vztrajno in tiho goji slovensko narodno in umetno pesem. S svojimi koncerti, ki jih prireja v tujini, nam ne odkriva samo lepote naše pesmi, ampak tudi poživlja, pogloblja in utrjuje našo narodno zavest.

Za ta njegov koncert je posebno značilno, da je poleg mešanega zbora nastopil tudi moški in mladinski zbor. Sodelovalo je 18 pevk, 18 pevcev in 32 otrok. V mladinskem zboru imajo veliko večino deklice.

I-ar

SLOVENC V ARGENTINI

Na praznik Vseh svetnikov in vernih duš dan so se tudi slovenski rojaki toplo spominjali svojih rajnih. Po raznih pokopališčih so obiskovali njihove grobove ter jih lepo okrasili. ...

Proslava slovenskega narodnega praznika v Cordobi je bila v nedeljo, 29. oktobra v prostornem Domu šolskih sester na Belgranu.

Najprej je bral g. dr. Caserman mašo v okrašeni hišni kapeli za srečnejšo bodočnost slovenskega naroda, nakar smo se zbrali v veliki dvorani. Najprej so razdelile deklice Sonja, Marica in Francka slovenske zastavice vsem prisotnim. Nato je povzel besedo starosta naše skupnosti g. Janko Jazbec.

Svobodna Slovenija, 16. novembra 1961 - št. 45

ya ubil 77 ljudi. Sodišče je odločilo, da mu za tri mesece podaljša pripor. Breivik sicer priznava omenjena dejanja, a se ne izreka za krivega. Zaprotil je sodišču, če bi lahko nagovoril preživele in sorodnike žrtev napada, a je sodišče zavrnilo njegovo prošnjo.

RESUMEN DE ESTA EDICION

ES TIEMPO DE LOS CATÓLICOS

Los cristianos en Eslovenia experimentan el tiempo preelectoral de modo diferente. No sólo debido a los esfuerzos para lograr que el partido Nova Slovenija ocupe nuevamente un lugar en el ámbito parlamentario, sino por los esfuerzos de determinadas personas y grupos por despertar el interés de los ciudadanos por el bienestar del Estado. "¡Despierta, Eslovenia!" es el nombre de la iniciativa civil que encabeza el ing. Jože Strgar. Meses atrás se reunieron en Otočec, hace unos días el encuentro fue en Ljubljana. En este último el ing. Strgar afirmó que es el tiempo de que los cristianos, que tienen experiencia a lo largo de la historia eslovena, dirijan la sociedad. (Pág. 2)

"JÓVENES" 50 AÑOS EN SAN JUSTO

Finalmente llegó el día en que los jóvenes de San Justo celebraron el Día de la Juventud nro. 50. Esto fue el domingo 9 de octubre de 2011. El día lo comenzaron con la misa, presidida por el padre Franci Cukjati. Luego fueron al centro esloveno Naš dom, donde los equipos estaban precalentando para los partidos de vóley femenino y masculino. El almuerzo se realizó en el salón principal del Centro. Allí los presidentes de las organizaciones juveniles, Nadja Miklič y Maxi Malovrh, saludaron a los comensales y enumeraron los logros de la organización a lo largo del año. Finalizado el último encuentro deportivo, el patio se transformó en una sala teatral. Tras los saludos y las felicitaciones por el importante aniversario comenzó un entretenido número que entrelazó diferentes "mundos": la gimnasia, el folklore, el canto, el baile y la diversión. El final estuvo relacionado con la antorcha, símbolo en el escudo de las organizaciones, que se encendió con el deseo de continuar unidos y ligados a la identidad eslovena por muchos años más. (Pág. 3)

INFORME DE PRENSA

El cónsul honorario de Eslovenia en Paraná, Carlos C. Bizai, informa que el pasado 4 de noviembre, se llevó a cabo el acto de cierre de la actividad anual del Consulado. Al mismo concurren importantes autoridades de la provincia y sus comunas, como otras destacadas personalidades. Se entregaron los certificados a los tres jóvenes que participaron del Concurso organizado por la Embajada de Eslovenia, con motivo de los 20 años de independencia. Por otra parte el Consulado instituyó la distinción "Amigo de Eslovenia", mención que se entregará a toda persona o institución que trabaje por el conocimiento de Eslovenia y/o sus inmigraciones en Entre Ríos. En esta oportunidad, se entregaron 30 certificados, entre los que contaban, los tres Presidentes Municipales de Cerrito, Lucas González y Hasenkamp de Entre Ríos. Asimismo se entregaron los certificados a los participantes del "Ciclo de charlas sobre la Rep. de Eslovenia y sus inmigraciones" que dictara el cónsul Bizai. El Gobierno de la Provincia de Entre Ríos y la Municipalidad de Paraná declararon de "Interés Cultural", al programa radial "Ecos de Eslovenia", al cumplir cinco años de emisión. El mismo cuenta con el auspicio de aportes locales y de la Oficina de los eslovenos por el mundo. (Pág. 3)

PRISTAVA

Los jóvenes del centro esloveno de Castelar organizaron su Día, el domingo 2 de octubre. La presidente Marjanka Ayerbe Rant saludó a los presentes y junto con los himnos se izaron las banderas argentina y eslovena. Así comenzaron oficialmente los festejos por un nuevo aniversario de la juventud de Pristava. Durante la misa, presidida por el párroco Franci Cukjati, los jóvenes renovaron el cancionero y alabaron a Dios con nuevas melodías. El almuerzo estuvo listo para que todos lo pudieran disfrutar. Mientras tanto, el deporte reinaba en el patio del Centro. Hacia el anochecer comenzó la parte cultural del Día de la Juventud. La locutora nos llevó al mundo de los cuentos donde diversos personajes se entremezclaron. El público disfrutó mucho de los guiños a lo largo del relato. La canción final decía: Confía y ama, el resto déjase a Él, déjate atrapar por la felicidad... (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Franci Žnidar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinctis.com.ar in esloveniau@gmail.com
Za Društvo ZS: Franci Žnidar / Urednik: Tone Mizerit
Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Tatjana Groznik, Marko Vombergar, Carlos César Bizai, Marija Zurc, Marjanka Grohar in Katica Cukjati.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 350.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 455.-; beli papir, \$ 560.-; Bariloche, \$ 410.-; obmejne države Argentine, 175.- US dol.; ostale države Amerike 190.- US dol.; ostale države po svetu, 200.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 135.- US dol. za vse države. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.
Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo

Tel. 4441-1264 / 1265

ZDRAVNIKI

Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog, Nevropsihiater. Konzultorij v **Ramos Mejiji**, Tabladi in **Belgrano**. Ordiniro ob **ponedeljkih** in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na **15-6942-7574**.

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek & asociados - odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel./Fax: 4602-7386.

E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com

Matjaž Ravnik - odvetnik. Civil., delav., trg. tožbe; pogod., neprem. razpr.; dedišč., zapušč.

Bs. As.: Viamonte 1337 2º D; 4372-6362; Tor/čet 15. do 19.

S. Justo: Perú 2650; 3969-6500; Pond/sred/pet 15. do 19.

mrvanik@telecentro.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de Kocar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y Jueves de 15 a 18 hs. Belgrano 181 - 6º B (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4469-2318 Cel.: 15-6447-9683

e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENJI

15. november 2011

1 EVRO	1,35 US dolar
1 EVRO	1,39 US dolar
1 EVRO	5,84 ARG peso

OSEBNE NOVICE

Krst

V soboto, 12. novembra je bil v cerkvi La Sagrada Familia v Los Cardales krščen **Felipe Boltežar**, sin Tomaža in Sol Hempel. Botra sta bila Florenca Hempel in Juan Pablo Goñi. **Srečni družini iskreno čestitamo!**

Smrt

V San Justu je umrla **Francka Kosančič roj. Modic** (84); v Loma Hermosa (San Martín) **Janez Podstudenšek** (86); v Lujanu **Adriana Moleiro roj. Hronsky** (55) in v Berazateguiju **Manica Omahna roj. Cvetko** (85).

Naj počivajo v miru!

DAROVALI SO

V dobrodelni sklad **Zveze slovenskih mater in žena** so darovali: NN Hurlingham 300.- pesov; družina Tekavec-Bevčar 150.- evrov v spomin stricu in svaku dr. Jožetu Berniku; ga. Milka Pezdirc 100.- dolarjev v spomin na moža ob 3. obletnici smrti; NN Olivos 100.- dolarjev. **Bog plačaj!**

PORAVNAJTE NAROČNINO!

Nove arheološke najdbe

po vsakoletni procesiji na velikonočni petek, so sporočili iz ljubljanskega mestnega muzeja. V času srednjega in novega veka je območje Kongresnega trga in Kapucinskega samostana, ki datirajo v srednji in novi vek. Na razstavnih panojih so podane informacije o vseh treh sklopih arheoloških najdb s Kongresnega trga in parka Zvezda, v vitrini pa so razstavljeni številni predmeti, najdeni med izkopavanji. Ti pričajo o prisotnosti kapucinskega samostana in Kapucinov, ki so nekdanj sloveli

preko mostu speljan skozi t.i. Vicedomska vrata.

Na območju današnjega parka Zvezda je bil v začetku 17. stoletja zgrajen Kapucinski samostan z vrtovi, gospodarskimi objekti in cerkvijo sv. Janeza Evangelista. V času Napoleonovih osvajanj - med letoma 1809 in 1813 - so samostan in cerkev Francozi spremenili v vojaško skladišče in konjušnico, leta 1817 pa je bil sa-

mostan dokončno porušen, so zapisali v muzeju. V zakladnici muzeja, v kateri bo tokratna razstava na ogled do 8. januarja prihodnje leto, sta že bila razstavljeni sklopa arheoloških najdb s Kongresnega trga in parka Zvezda, in sicer Prazgodovinsko grobišče in Predmestje Emone s pokopališčem. V zakladnici predstavljali tudi arheološke najdbe iz družin ljubljanskih najdišč.

OBVESTILA

ČETRTEK, 17. novembra:

ZSMŽ San Martin bo imela svoj redni mesečni sestanek, ob 16. uri v Domu. Govoril bo arh. Jure Vombergar o »Življenju Slovencev v Argentini med letom 1933 do 1941 po objavah v Duhovnem življenju«. Vsi lepo vabljeni!

SKA vabi na predstavitev knjige »El oso de Karantania«, ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 19. novembra:

II. Evropski večer, ob 20. uri v Carapachayu. Vabi folklorna skupina Maribor.

SKA in gledališka skupina Slovenske vasi vabi na igro **Namišljen bolnik**, ob 19. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 20. novembra:

Razgovor o predčasnih volitvah poslancev v Državni zbor RS, ob

10.30 uri v Slomškovem domu. Vsi lepo vabljeni!

Nedelja Kristusa Kralja - srečanje molivk in molivcev Živega rožnega venca

PETEK, 25. novembra: **Gala koncert Bernarde in Marka Fink**, ob 20.30 uri v Slomškovem domu.

SOBOTA, 26. novembra:

60-letnica Balantičeve šole

PONEDELJEK, 28. novembra:

Ponovitev igre Pepelka, ob 18. uri v Našem domu San Justo.

NEDELJA, 4. decembra:

Predčasne volitve v Sloveniji

ČETRTEK, 8. decembra:

Prvo sveto obhajilo

PETEK, 9. decembra: »Delavnica za uspešno delovanje« **dr. Aleksandra Šinigoja**; ob 19. uri v Našem domu v San Justo.

Slovenska kulturna akcija in Gledališka skupina Slovenske vasi vabita na igro **NAMIŠLJENI BOLNIK**

(J.B.P. Moliere)

Komedija v treh dejanjih, v režiji Marka Pallote

Predstava bo v soboto, 19. novembra ob 19. uri v veliki dvorani Slovenske hiše

Vstopnina: prostovoljni prispevki. Vsi lepo vabljeni!

Praznovanje 60-letnice Balantičeve šole

v soboto, 26. novembra, ob 19. uri v Našem domu

Program:

- Pozdrav voditeljice šole ge. Irene Urbančič Poglajen
- Slavnostna govornica dr. Katica Cukjati
- Predstavitve igre **Pepelka**, v režiji gdč. Danice Malovrh in scenografiji Toneta Oblaka
- Pozdravi, zahvale in priznanja
- Predstavitve brošure
- Prikaz slik 60-letnega delovanja
- Pogostitev

Nekdanji učitelji, učenci in prijatelji šole **PRISRČNO VABLJENI!**

Ponovitev igre **Pepelka** bo na državni praznik, v ponedeljek, 28. novembra, ob 18. uri.

Prostovoljni prispevki!

Hipólito Yrigoyen 2756, San Justo

Počitniški Dom
Dr. Rudolfa Hanzeliča
SPOROČA, DA BO NA RAZPOLAGO GOSTOM V POLETNI SEZONI 2012 OD 13. JANUARJA NAPREJ!
Kompletna postrežba (zajtrk, kosilo in večerja), posteljno perilo in brisače. Čiščenje sob in menjava perila po volji gostov.
REZERVACIJE: 4629-6794 | info@hanzelic.com.ar | www.hanzelic.com.ar

XXII. VESELICA NARODNIH PLESOV
sobota 3. decembra ob 20. uri na Pristavi
Odrasli \$20
Otroci do 12 leta \$10
V primeru slabega vremena, se veselica prestavi na soboto 10. decembra